

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Waarom archiveren veel meer is dan archiveren

Erik Saaman (programmamanager Open op Orde Nationaal Archief)
Ontmoet en Leer!
2 november 2023

Het Nationaal Archief

- **Beheren en verstrekken** van blijvend te bewaren informatie van de Rijksoverheid ouder dan twintig jaar.
- **Expertisecentrum** ter ondersteuning van overheden en archiefinstellingen bij het beheer van hun informatie.

Kwis: missie van het Nationaal Archief?

1. Informatie organiseren en universeel toegankelijk en bruikbaar te maken.
2. Wij dienen ieders recht op informatie.

Google

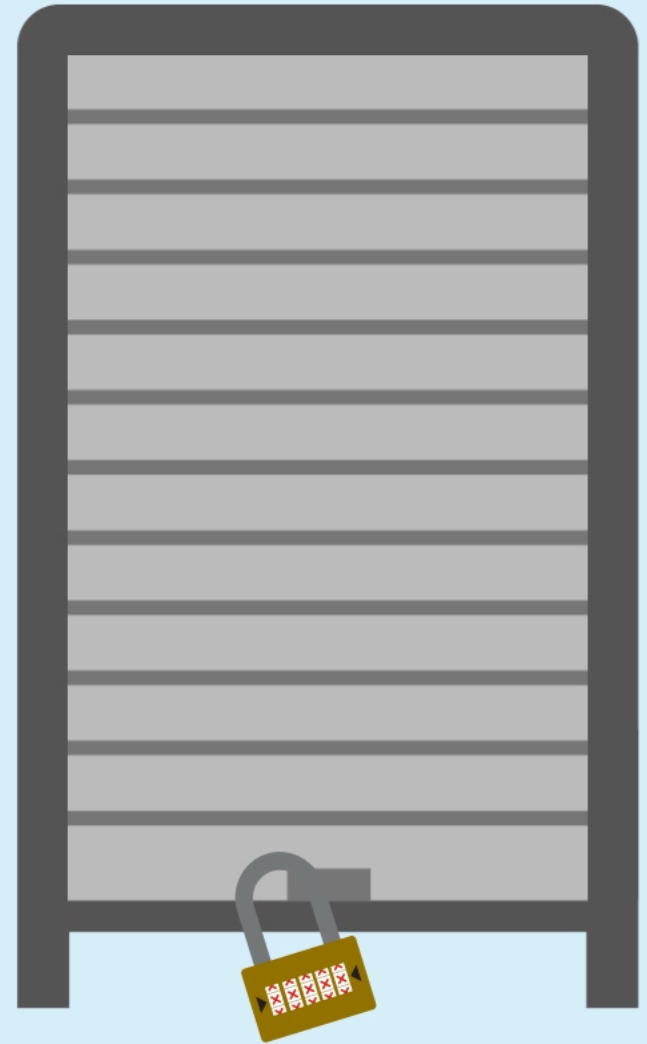
N
nationaal
archief

Archiveren

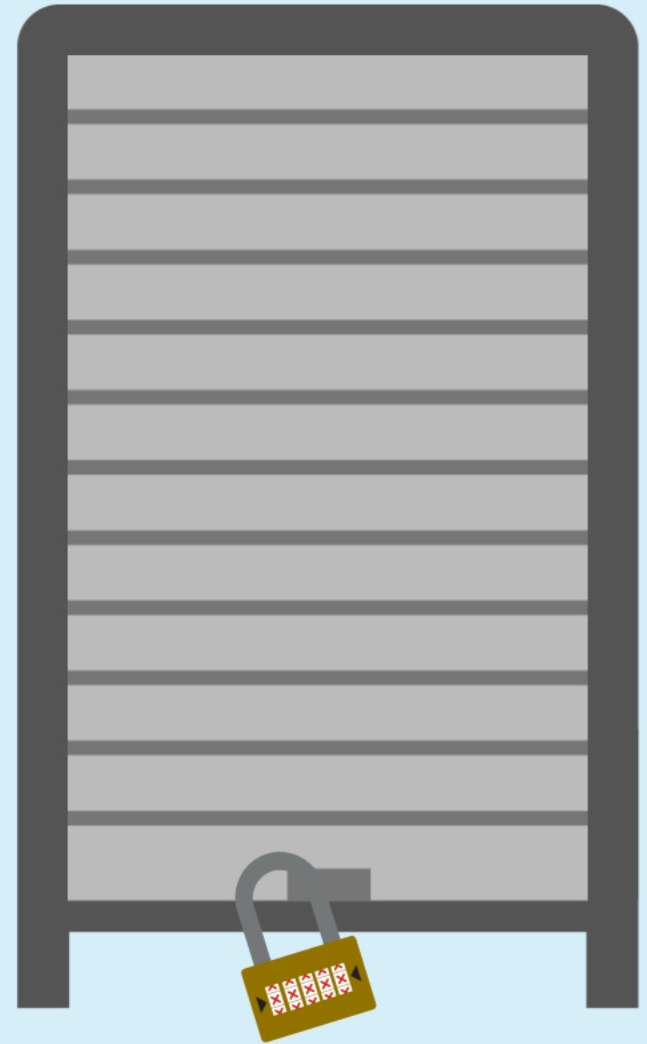
=

?

Archiveren
=
Bewaren van
afgehandelde
tekstdocumenten
voor later

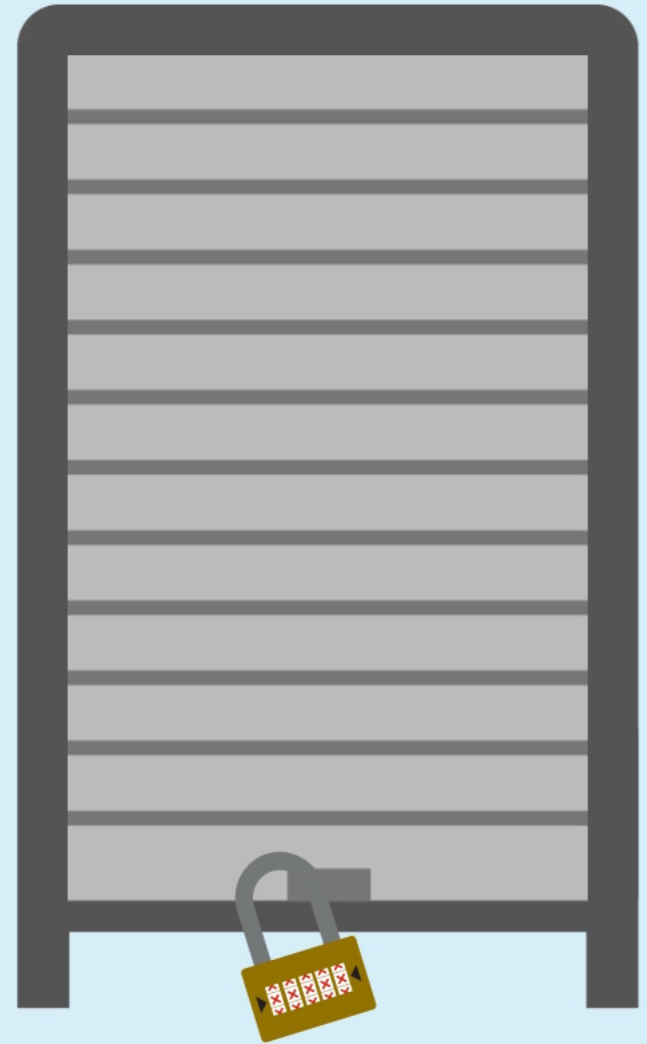

Archiveren

=

~~Bewaren van
afgehandelde
tekstdocumenten
voor later~~

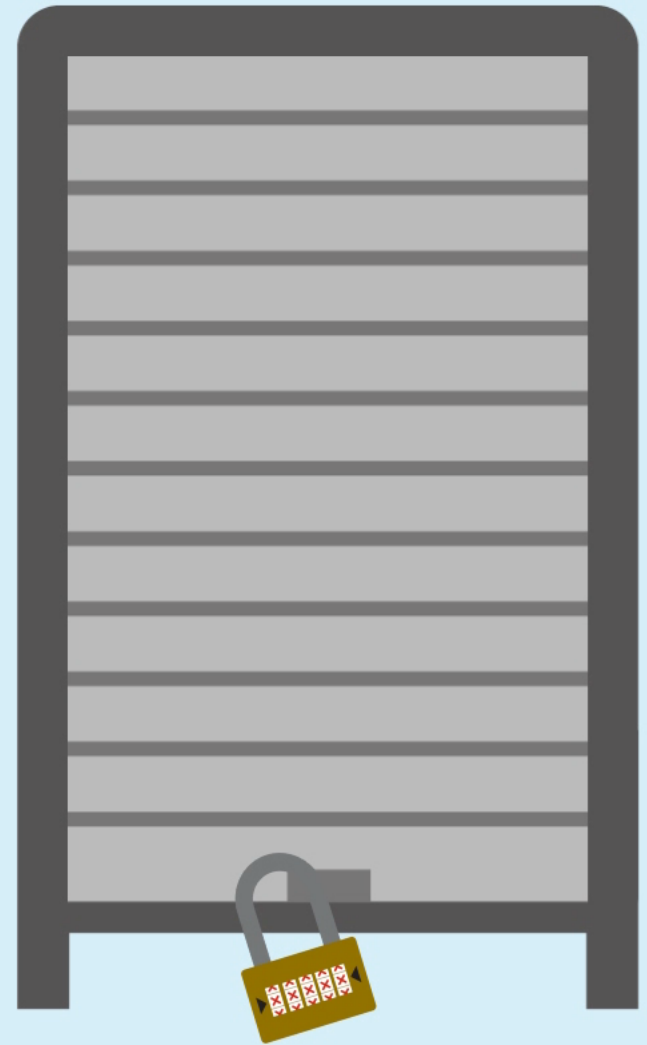

Informatiebeheer

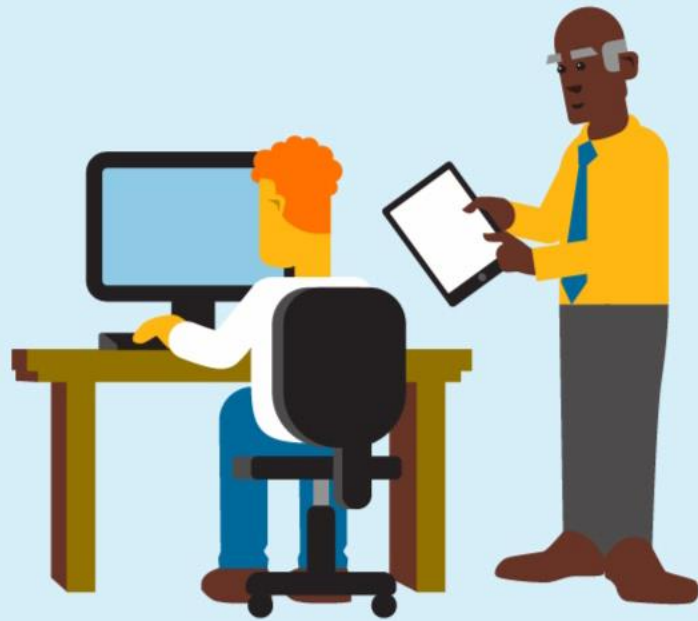
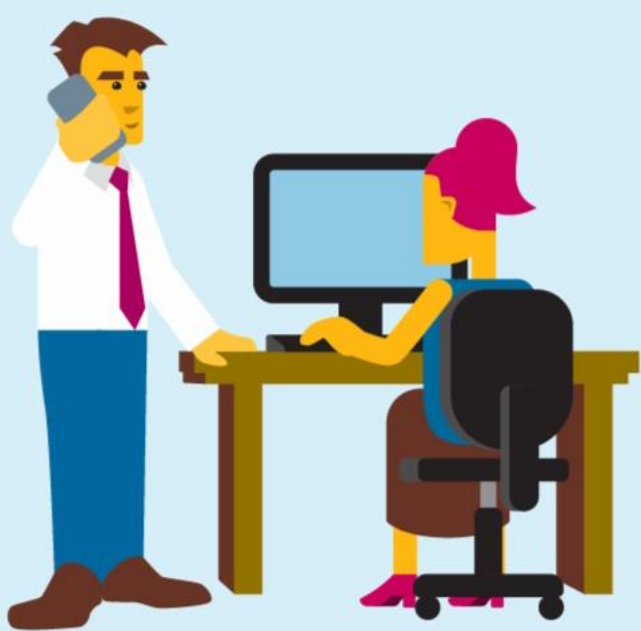
Informatiehuishouding

**Duurzaam toegankelijk
maken en houden van
alle soorten informatie
voor nu en later**

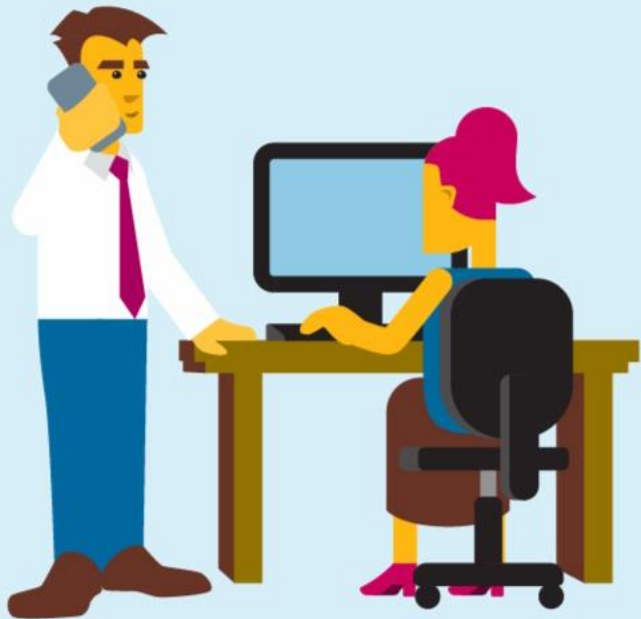

Waarom informatiebeheer?

Als informatie niet goed beheerd wordt, dan gaat deze verloren of wordt onbruikbaar voor toekomstig gebruik.

Informatie
is van waarde

Uitvoering taken

Overheidsdiensten te terughoudend met uitwisselen van informatie

Privacywetgeving zorgt voor grote problemen bij overheidsdiensten, omdat onderling informatie uitwisselen niet mogelijk zou zijn. Daardoor komt de uitvoering van overheidstaken regelmatig in de knel, met soms grote gevolgen voor burgers.

Verantwoording

Enquêtecommissie Tweede Kamer op zoek naar waarheid over Gronings gas

De leden hebben tot nu toe 124 besloten voorgesprekken gevoerd en stapels documenten doorgenomen. [...] "Een groot deel hebben we uit documenten moeten halen. De mensen die in het verleden betrokken waren leven vaak niet meer.

Rechtszekerheid

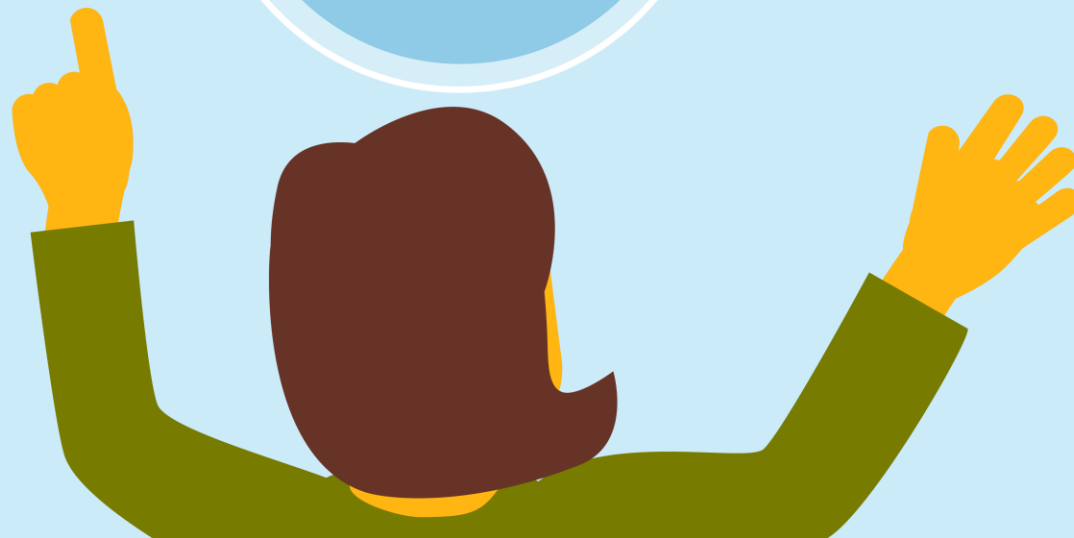
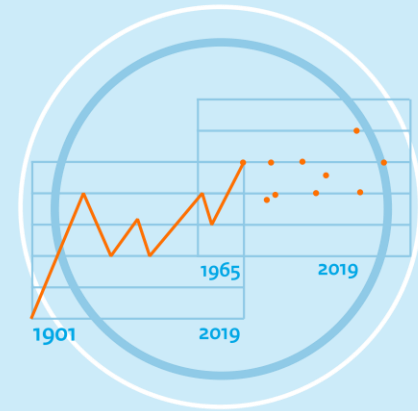
Belastingdienst reageert te traag op inzageverzoeken

Uit een intern rapport blijkt dat de Belastingdienst meer dan de helft van de verzoeken van burgers om inzage in hun persoonlijke gegevens te traag afhandelt. [...] Het is lastig om alle persoonsgegevens van een burger te verzamelen, omdat deze verspreid staan over vele verschillende systemen

Onderzoek

CBS krijgt gegevens uit teststraten van de GGD voor onderzoek

Deze analyses kunnen mogelijk helpen sneller te identificeren welke groepen zich meer of minder laten testen, welke beroepen een hoger risico lopen of wat bijvoorbeeld de invloed is van woon- of werkomstandigheden om positief getest te worden.

Erfgoed

2017
MH17 ramp

2150

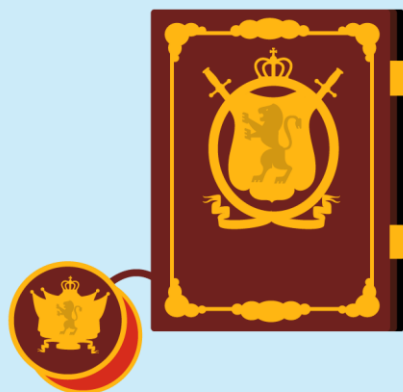
1800

1900

2000

2100

2200

1839
Afscheiding
van België

2020
Coronacrisis

Toespraak Rutte historisch, alleen sportwedstrijden beter bekeken

Naar de toespraak van premier Rutte over het coronavirus keken gisteren ruim 7,6 miljoen mensen [..] "Het is een historisch televisiemoment, dat niemand snel zal vergeten."

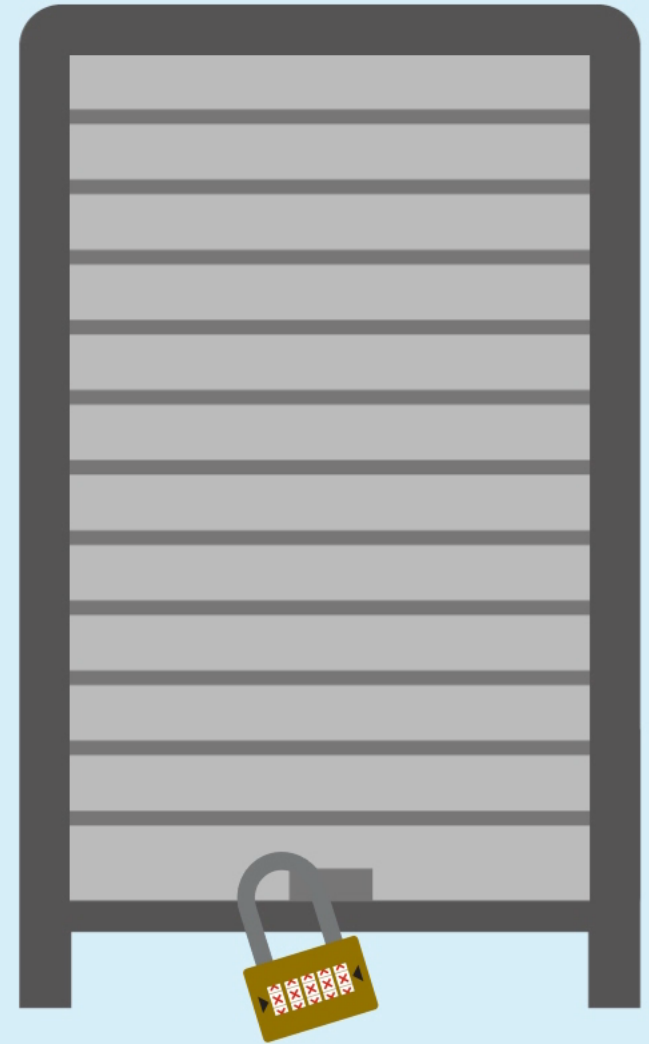
Wat is informatiebeheer?

Informatiebeheer

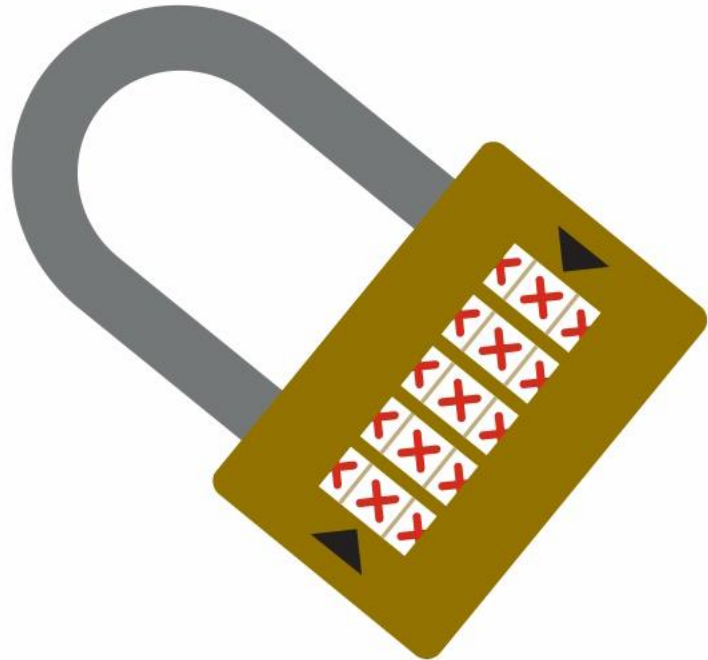
=

**Duurzaam toegankelijk
maken en houden van
alle soorten informatie
voor nu en later**

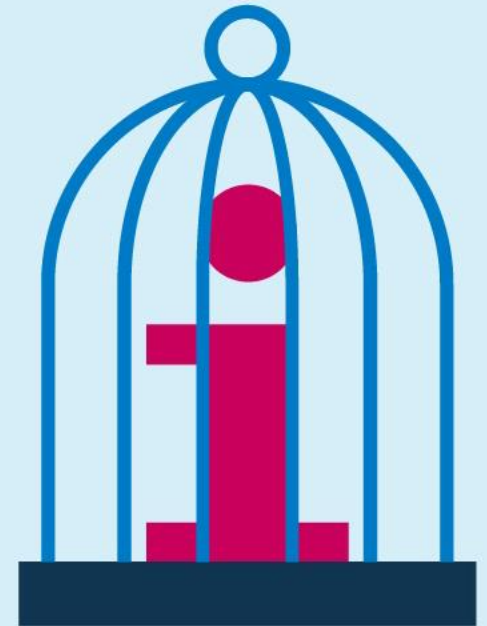
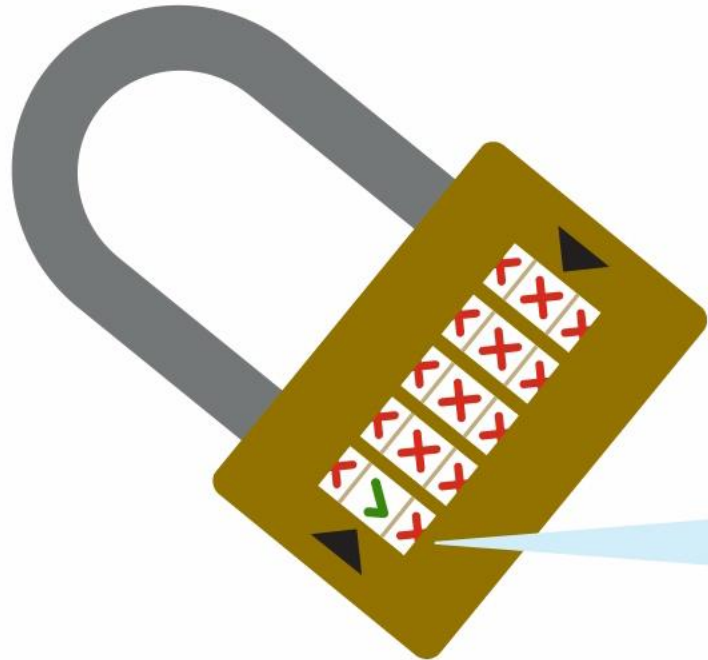

Vindbaar

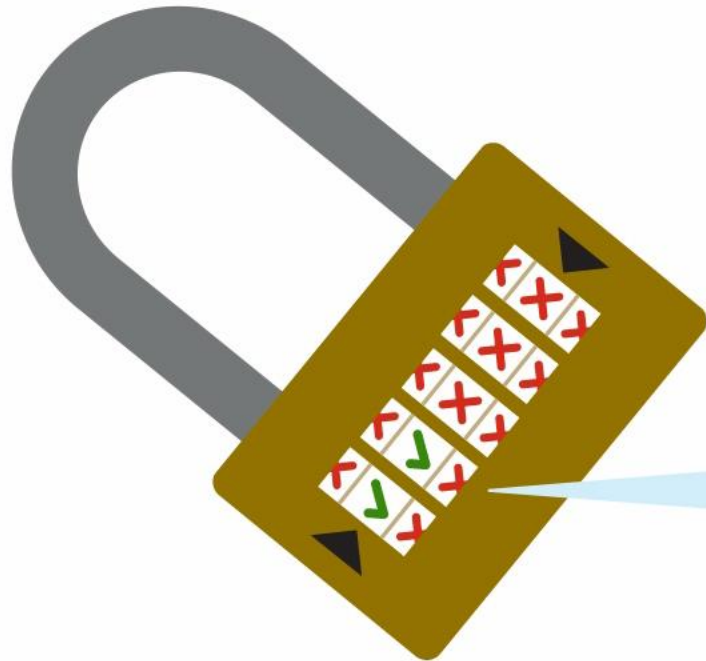

Beschikbaar

Leesbaar

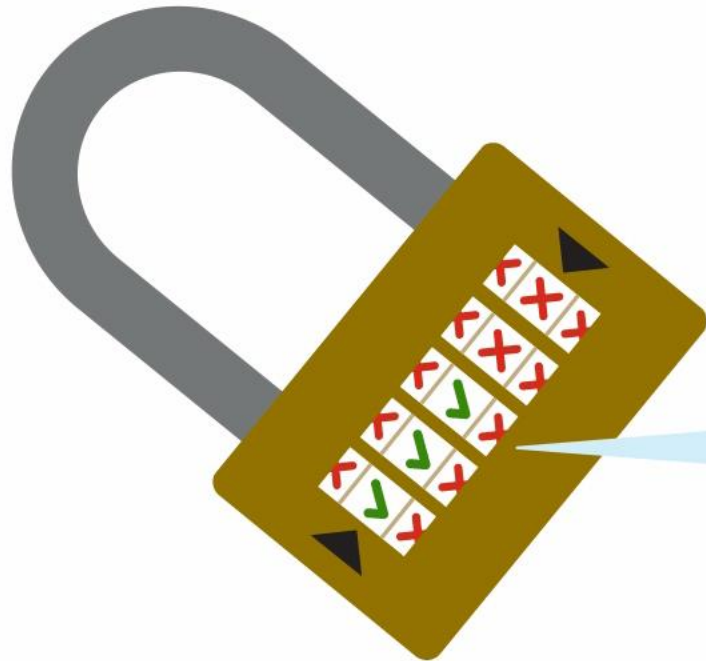

 File not supported

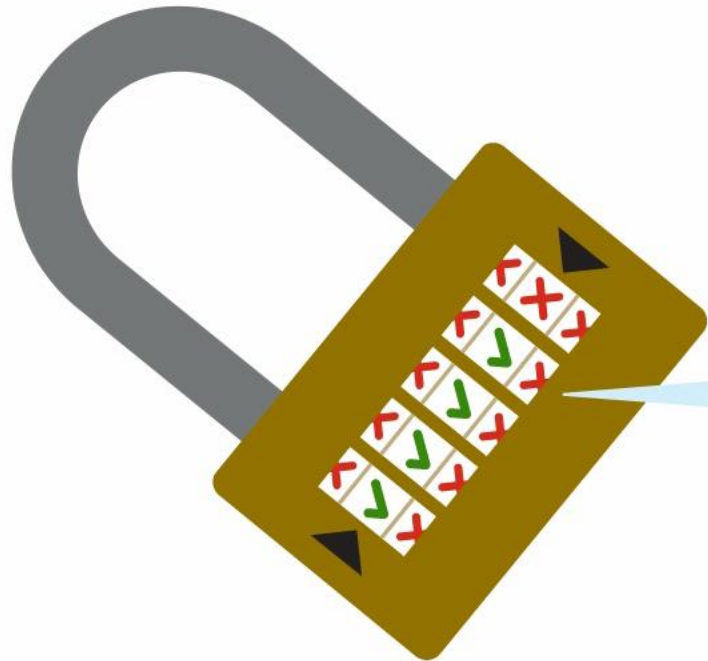

Interpreteerbaar

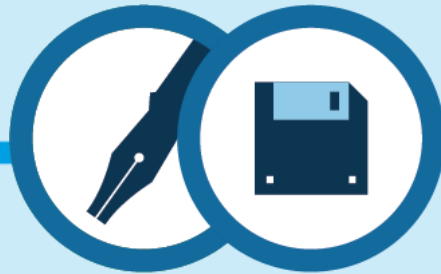

Betrouwbaar

Toekomstbestendig

1979 1982

1997

2006

2013

2035

DUTO-kenmerken

- Vindbaar
- Beschikbaar
- Leesbaar
- Interpreteerbaar
- Betrouwbaar
- Toekomstbestendig

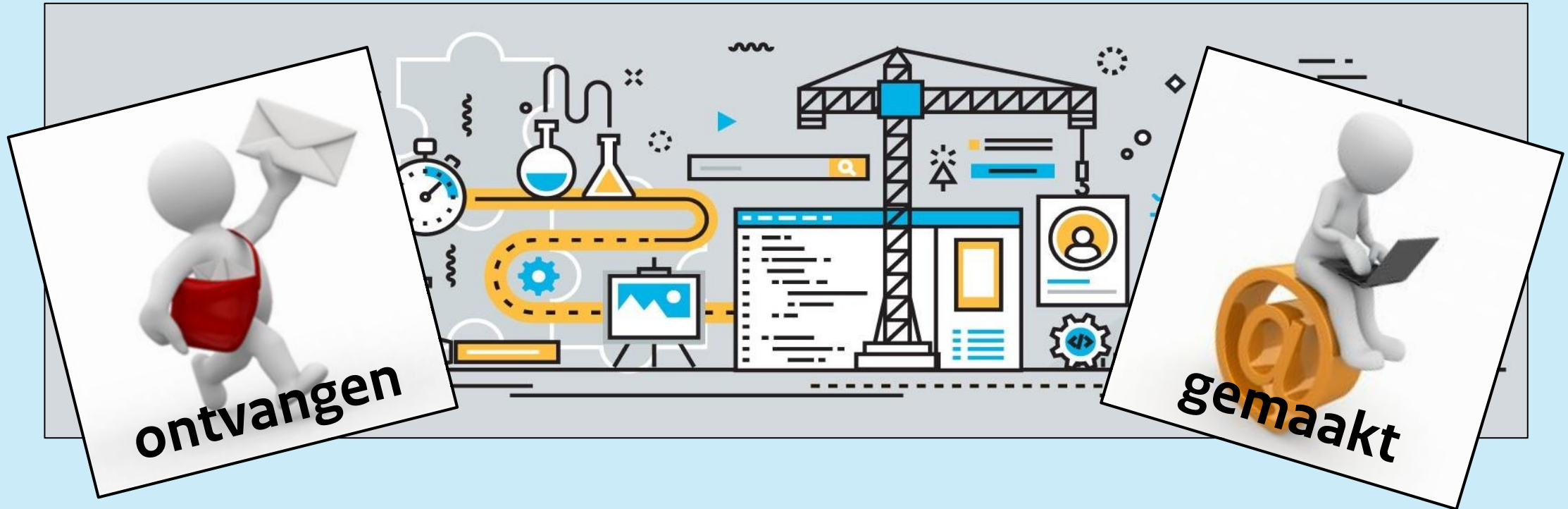
Eisen (requirements) aan informatiesystemen nader
uitgewerkt in het DUTO-raamwerk.
Binnenkort openbare review.

Welke
informatie beheren?

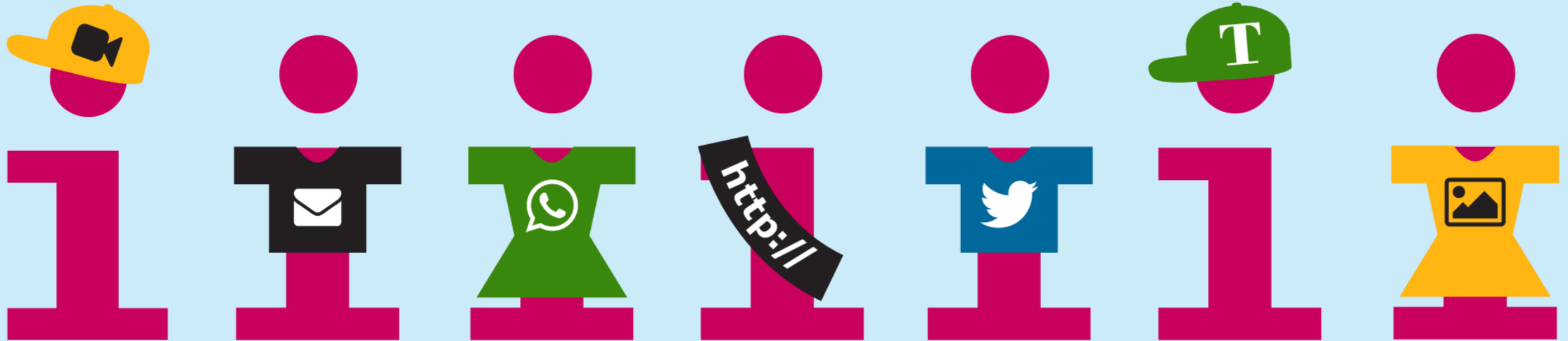

Alle procesgebonden informatie

Alle vormen van informatie

Alles = Alles!

- **Alle werkprocessen.** Zoals beleid, uitvoering, ondersteuning, ...
- **Alle inhoudelijke vormen.** Zoals besluiten, notities, verslagen, rapporten, commentaren, aantekening, ...
- **Alle technische vormen.** Zoals websites, applicaties, ...
- **Alle versies.** Zoals versies van documenten, ...
- **Alle informatie.** Zoals informatie van systemen als de systemen van derden. Zoals sharepoint, cloud diensten.
- **Ook dynamische informatie die nog wijzigt.** Zoals in databases.

Alles informatie valt onder de Archiefwet en Wet open overheid. Maar dat wil niet zeggen dat ook alle informatie even lang en even goed beheerd moet worden!

Passende maatregelen

selectielijsten

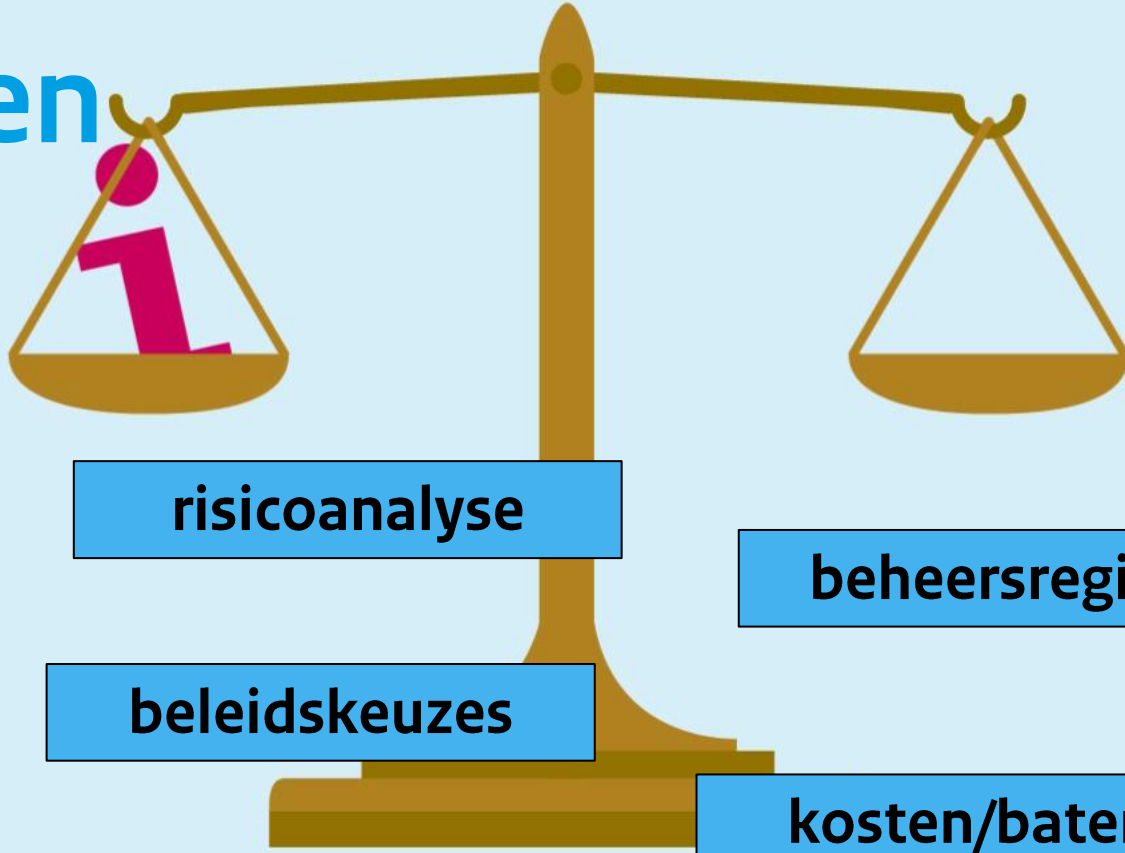
risicoanalyse

beheersregime

beleidskeuzes

gebruikerswensen

kosten/baten

Hoe informatie beheren?

Wat moet er allemaal gebeuren?

- Bepalen wat je hebt.
- Selecteren.
- Veiligstellen en beschermen tegen beschadiging.
- Beschrijven en relaties leggen.
- Bepalen wie wat mag inzien.
- Vindbaar maken en toegang geven.
- Opruimen.
- ... etc

Eisen (requirements) aan informatiesystemen nader
uitgewerkt in het DUTO-raamwerk.
Binnenkort openbare review.

Uitdagingen volgens Inspectie OE

- Weten welke informatie er is en waar het is.
- Informatie wordt niet altijd in beheer genomen.
- Ordenen en metadateren.
- Bewaren en vernietigen.

<https://www.acoi.nl/sitelibrary/downloads/pdf/pre-adviezen/brief-vragen-acoi-informatiehuishouding-preadvies-meerjarenplannen-open-overheid-inspectie-overheidsinformatie-en-erfgoed-augustus-2023.pdf>

Traditioneel Verplaatsen naar beheeromgeving

Knelpunten verplaatsen naar digitale beheeromgeving (DMS)

- Handmatig verplaatsen belast medewerkers.
- Automatisch koppeling duur en onderhoudsgevoelig.
- Onvoldoende functionaliteit voor duurzame toegankelijkheid.
- Gaat uit van bestanden. Veel informatie is geen bestand.

Alternatief Beheer in de werkomgeving

Mits de werkomgeving voldoet aan
de eisen van duurzame toegankelijkheid

Daarvoor soms nodig om de
werkomgeving te vervangen

Wanneer: Archiveren by design

Tijdens het ontwerpen, kopen, bouwen, inrichten en/of aanpassen van informatiesystemen, worden (naast andere aspecten) ook de passende maatregelen bepaald en geïmplementeerd waardoor de informatie in het systeem duurzaam toegankelijk wordt en blijft.

Samenvatting

Einde